

PATVIRTINTA
Vilniaus chorinio dainavimo
mokyklos „Liepaitės“
direktoriaus
2023 m. rugpjūčio 29 d.
įsakymu Nr. V-86-2

**VILNIAUS CHORINIO DAINAVIMO MOKYKLOS „LIEPAITĖS“
NEFORMALIAUS VAIKŲ ŠVIETIMO TĘSTINIO MUZIKINIO UGDYMO (TMU)
PROGRAMA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Vilniaus chorinio dainavimo mokyklos „Liepaitės“ Neformalaus vaikų švietimo tęstinio muzikinio ugdymo programą (toliau – TMU programa) įgyvendina Vilniaus chorinio dainavimo mokykla „Liepaitės“ (toliau – Mokykla). Mokyklos kodas 191662947, mokyklos teisinė forma – biudžetinė įstaiga, mokyklos savininkė – Vilniaus miesto savivaldybė, kodas 111109233, adresas – Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius, grupė – neformaliojo vaikų švietimo mokykla ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokykla. Mokyklos adresas P. Skorinos g. 14, LT-03103 Vilnius. Programa patvirtinta 2022 m. birželio 6 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-52.

2. Programos pavadinimas – Neformalaus vaikų švietimo tęstinio muzikinio ugdymo programa, kodas Neformaliojo švietimo programų registre – 120102073. Vaikų švietimo ugdymo kryptis – muzika, tipas pagal paskirtį – Neformaliojo vaikų švietimo programos.

3. Programa yra parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4 „Dėl Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. V-554 redakcija „Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija“, vadovaujantis Mokyklos nuostatais, patvirtintais Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2020 m. sausio 22 d. sprendimu Nr. I-368.

4. Programa yra nuosekli, jos trukmė – 3 metai, apimtis 216 val. per metus, pamokos grupinės ir pavienės (individualios).

5. Mokytiis į programą yra priimami 15–16 metų mokiniai.

6. Tęstinio muzikinio ugdymo programa (TMU) – pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje (toliau FŠPU) įgytų žinių ir gebėjimų tolesnio plėtojimo ir tobulinimo programa. Mokiniai, baigę FŠPU, toliau gali mokytis pagal Neformaliojo vaikų švietimo tęstinio muzikinio ugdymo programą (TMU) meno kolektyve – reprezentaciniame merginų chore arba merginų

ansamblyje.

7. Ketinantys stoti į aukštąsias mokyklas, kur reikalingas muzikinis išsilavinimas, metodinei tarybai pritarus, gali pasirinkti papildomai mokytis solinį dainavimą su muzikos teorijos ir fortepijono dalykais, ar muzikos teorijos dalykus su fortepijono dalyku.

8. Naujai stojantiesiems į programą mokykla siūlo muzikinių gebėjimų patikrinimą pagal patvirtintus kriterijus. Priėmimo metu įvertinami mokinių muzikiniai gebėjimai: muzikinė klausa, ritmo pojūtis, atmintis, balso duomenys. Priėmimo į Vilniaus chorinio dainavimo mokyklą „Liepaitės“ tvarkos aprašas, patvirtintas 2021 m. kovo 12 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-6.

8.1. meno kolektyvo – merginų choro paskirtis:

8.1.1. ugdyti choristę, pajėgus mokomojo ir koncertinio kolektyvo, galinčio konkuruoti tarp šalies ir užsienio vaikų ir jaunimo chorų, dalyvę;

8.1.2. reprezentuoti ir skleisti choro mokyklos ugdymo pasiekimus per koncertinę veiklą šalyje ir užsienyje.

8.2. merginų ansamblio paskirtis:

8.2.1. tobulinti bendruosius muzikavimo gebėjimus, įgyti vokalinio muzikavimo patirtį, užtikrinti chorinio dainavimo ugdymo tęstinumą ir kokybę.

8.3. Chorinės muzikos priemonių pagalba pažinti ir perteikti tautinės ir pasaulio muzikinės kultūros tradicijas. Plėtoti mokinių muzikinius gabumus, emocines ir kūrybines galias, tenkinti meninės saviraiškos kultūrinius poreikius.

8.4. Gabiems, motyvuotiems mokiniams, ketinantiems stoti į aukštąsias mokyklas, kur reikalingas muzikinis išsilavinimas, sudaroma galimybė papildomai mokytis solinį dainavimą su muzikos teorijos ir fortepijono dalykais, ar muzikos teorijos dalykus su fortepijono dalyku, bei pasirengti muzikos mokykliniam brandos/muzikologijos egzaminui.

8.4.1. teorinių dalykų paskirtis (elementarioji muzikos teorija, solfedžio, muzikos istorija, polifonija, harmonija, muzikos kūrinų analizė) ugdyti muzikos klausymo, atpažinimo, užrašymo gebėjimus, gilinti žinias ir įgūdžius nuosekliai ir sistemingam muzikinės kalbos pažinimui ir istorinio muzikinės kultūros konteksto suvokimui, kurie mokiniui reikalingi pasirengti muzikos mokykliniam brandos/muzikologijos egzaminui;

8.4.2. fortepijono dalyko paskirtis – ugdyti ir gilinti mokinio bendrąsias kompetencijas, gilinti muzikinius gebėjimus;

8.4.3. pasirinkus solinį dainavimą, solinio dainavimo dalyko paskirtis – įgyti vokalinės technikos, balso (kaip instrumento) panaudojimo žinių. Atsižvelgiant į prigimtinius balsinius duomenis nuosekliai ir profesionaliai lavinti mokinio vokalius įgūdžius, skatinti individualią sceninę, meninę

raišką, parengti mokinį tolimesnėms muzikos studijoms.

9. TMU programa vykdoma neviršijant mokyklos finansinių galimybių.

10. TMU programa gali būti pritaikoma įvairių ugdymosi poreikių mokiniams. Visi mokykloje dirbantys mokytojai yra išklause 60 akademinių val. trukmės Specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kursą, domisi specialiosios muzikos didaktikos naujovėmis, geba diferencijuoti ir individualizuoti mokymo turinį. Mokiniam, turintiems PPT rekomendacijas, gali būti parengta individualizuota mokymo programa.

11. TMU programa apibrėžia muzikos dalykų paskirtį, tikslą ir uždavinius, muzikos dalykais ugdomas kompetencijas, pasiekimų sritis ir pasiekimų raidą, dalykų mokymo(si) turinį ir mokinių pasiekimų vertinimą.

12. TMU programos rengimo principai:

12.1. siekiant Programos dermės su kitomis muzikos krypties programomis, Programos dalyvių amžius, trukmė, uždaviniai, mokymosi formos, mokinių pasiekimai koreliuoja su bendrojo ugdymo muzikos programa;

12.2. individualizavimo – atsižvelgiama į mokinio pasiekimus, mokymosi ypatumus, gabumų raidą;

12.3. šiuolaikiškumo ir dermės – derinamos tradicijos ir ugdymo naujovės;

12.4. kūrybingumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinių kūrybinis mąstymas, atsakomybės už savo mokymosi rezultatus prisiėmimas, muzikinės raiškos pasiekimų pristatymo visuomenei gebėjimai.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI

13. Neformalaus vaikų švietimo TMU programos bendrasis tikslas - per pasirinktą chorinio, solinio dainavimo (vokalinį) muzikavimą, ugdyti atvirą, empatišką asmenybę, gebančią suvokti ir tobulinti savo meninius gebėjimus, asmeniniu komandiniu darbu siekti rezultato, būti atsakingai už jį, siekti, kad ji taptų visą gyvenimą besimokanti, mąstanti ir kurianti asmenybė. Specialieji tikslai – perteikti savitą „Liepaičių“ choro mokyklos filosofiją, tęsti ir turtinti pedagoginio, metodinio bei meninio darbo tradiciją, ugdyti choristę, reprezentuoti ir skleisti choro mokyklos ugdymo pasiekimus per koncertinę veiklą šalyje ir užsienyje.

14. Neformalaus vaikų švietimo TMU programos ugdymo uždaviniai:

14.1. suburti darnią mokytojų ir moksleivių komandą, veikiančią geranoriškoje, bendradarbiavimu grįstoje aplinkoje, nuosekliai ir reikliai siekiančią kokybės;

14.2 įvertinti ir naudoti mokinių organizacinį, savitarpio pagalbos potencialą;

14.3. atsižvelgiant į moksleivių vokales, emocines galimybes ir poreikius, formuoti patrauklų repertuarą, pasižymintį menine verte, stilistine įvairove, aktualių ir prasmingu turiniu;

14.4. suteikti reikiamus chorinio dainavimo įgūdžius tolesnei mėgėjiškai ir profesinei veiklai muzikos srityje.

III SKYRIUS KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

15. Įgyvendinant TMU programos turinį, ugdomos bendrosios mokinių kompetencijos:

15.1. Pažinimo kompetencija. Per muzikavimo ir kitų muzikos dalykų pamokas mokiniai ugdomi pažinimo kompetenciją, įgydami muzikos žinių bei gebėjimų, mokydamiesi kritiškai mąstyti ir sprenddami muzikinius kūrybinius uždavinius. Muzikuodami, kurdami muziką ir jos klausydami, mokiniai mokosi įveikti išskylančius iššūkius, rasti tinkamus sprendimus. Įveikdami muzikavimo sunkumus ir muzikinės kūrybos iššūkius jie mokosi mokytis, savarankiško sprendimų priėmimo bei tobulina kitus savivaldaus mokymosi elementus. Operuodami muzikos kalbos elementais ir struktūromis jie mokosi suvokti muziką kaip prasmingą neverbalinį garsinį tekstą. Muzikos kūrinio suvokimas – savitas mąstymo būdas: tai kognityvinis iššūkis, reikalaujantis pastangų ir skatinantis savižiną ir saviugdą. Nagrinėdami muzikos reiškinių įvairovę mokiniai įgyja muzikinės kultūros pagrindų;

15.2. Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija. Drauge muzikuodami, diskutuodami, sprenddami kūrybines problemas, mokiniai mokosi bendrauti ir bendradarbiauti. Muzikuodami grupėje (ansamblyje, chore), jie ugdomi empatijos gebėjimus, mokosi stebėti ir jausti vienas kitą. Pažintis su kitų kultūrų (subkultūrų) ir stilių muzika mokiniams atveria galimybę pažinti kitą, taip ugdytis empatiškumą ir toleranciją. Muzika svarbi ir kaip psichologinės savireguliacijos būdas (diskutuojama apie aktyvinantį ir raminantį muzikos poveikį, nagrinėjami pavyzdžiai). Ypač svarbios muzikuojant patiriamos teigiamos emocijos, savižina, asmenybės ūgtis ir savivertės augimas, patiriami įveikiant mokinio jėgas atitinkančius muzikinius iššūkius;

15.3. Kūrybiškumo kompetencija. Muzikinis ugdymas su kūrybiškumu, visų pirma, siejasi per kūrybines veiklas: dainavimą, grojimą, komponavimą, improvizavimą, aranžavimą, muzikinės kultūros pažinimą ir interpretavimą. Mokydamiesi interpretuoti muzikos kūrinius, mokiniai tyrinėja kūrinį, siūlo idėjas dėl jo atlikimo, kritiškai jas vertina, pristato ir dalinasi kūrybos rezultatais, įsivertina juos. Per choro, solfedžio, muzikos instrumento ir kt. pamokas skatinamas muzikinės raiškos galimybių tyrinėjimas, muzikinė mokinių kūryba bei muzikinės patirties refleksija. Mokiniai kelia probleminius

klausimus, mokosi juos kūrybiškai spręsti ieškodami įvairių sprendimo būdų, interpretuodami ir vertindami kuriamą, klausomą ir atliekamą muziką;

15.4. Pilietiškumo kompetencija. Dalyvaudami valstybei svarbiuose renginiuose, atlikdami lietuvišką muziką ugdomi pilietinį tapatumą, išipareigoja gerbti Lietuvos nepriklausomybę. Pamokose pilietiškumo kompetencija ugdoma per atskiras temas, atliekamą ir klausomą repertuarą. Mokomasi himnų, kitų svarbią simbolinę reikšmę įgijusių autorinių bei liaudies dainų. Svarbi pažintis su Lietuvos tautinių bendrijų muzika, padedanti suvokti pilietinės visuomenės etninę įvairovę. Mokiniai mokosi suprasti ir pagrįsti autorinių bei gretutinių teisių reikšmę, etiško ir legalaus kūrinų ir jų įrašų panaudojimo svarbą;

15.5. Kultūrinė kompetencija. Mokiniai, atlikdami įvairių stilių, žanrų, regionų muziką, dalyvaudami koncertinėje veikloje, bendraudami su profesionaliais menininkais, įgyja kultūrinio išprusimo, raiškos ir sąmoningumo. Per muzikos pamokas mokiniai mokosi vertinti muziką kaip svarbią savo bendruomenės, tautos ir žmonijos kultūros dalį, ugdomi muzikinės kultūros įvairovės supratimą. Dainuodami liaudies dainas jie giliau susipažįsta su savo etnine kultūra, nagrinėdami ir atlikdami šiuolaikinę muziką įgyja šiuolaikinės Lietuvos, Europos ir pasaulio muzikinės kultūros raidos tendencijų supratimą, pagal savo išgales dalyvauja kultūriniame gyvenime;

15.6. Komunikavimo kompetencija. Muzika yra neverbalinė garsinė komunikacija, vykstanti tarp muzikos kūrėjų, atlikėjų ir klausytojų, o muzikos kūriniai – tai prasmę turintys neverbaliniai pranešimai. Pamokoje mokiniai mokosi kurti ir atlikti, klausytis, analizuoti ir interpretuoti muzikos kūrinius. Klausydamiesi muzikos, muzikuodami ir kurdami muziką, mokiniai komunikuoja ne tik žodiniu, bet ir neverbaliniu būdu (pvz., reaguoja į muziką, perteikia jos įspūdį kūno kalba, nuotaika, judesiu, piešiniu). Jie mokosi suvokti kūrinį kaip prasmingą muzikinį pranešimą ar tekstą, kuris perteikiamas savitomis (iš esmės neverbalinėmis) muzikinės kalbos ir išraiškos priemonėmis. Mokiniai mokosi suvokti ir vertinti muzikos priemonėmis siunčiamus pranešimus, ugdomi medijų raštingumą;

15.7. Skaitmeninė kompetencija. Mokinių skaitmeninė kompetencija tai gebėjimas naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, mokytis, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etiškai kurti ir dalintis skaitmeniniu turiniu.

16. Kompetencijų vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu.

IV SKYRIUS TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

17. Siekiant visapusiškai ir nuosekliai ugdyti mokinių muzikinius gebėjimus ir kompetencijas, programą sudaro choro, balso lavinimo dalykai, o ketinančioms stoti į aukštąsias mokyklas, kur reikalingas muzikinis išsilavinimas – muzikos teorijos, solinio dainavimo, fortepijono dalykai, kurių ugdymo turinys glaudžiai siejasi tarpusavyje.

18. Dalykams skiriamos valandos kasmet numatomos mokyklos ugdymo plane.

19. TMU programos sandara:

Programa	Programos sudėtis	Dalykai	Trukmė
NVŠ TĖSTINIO MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMA (TMU)	Dalykai	Choras	3 m.
		Balso lavinimas	3 m.
	Pasirinkusioms stoti į aukštąsias mokyklas pagal pasirinktą kryptį, kur reikalingas muzikinis išsilavinimas, dalykai	Solinis dainavimas	4 m.
		Solfedžio	4 m.
		Muzikos istorija	4 m.
		Muzikos kūrinių analizė	2 m.
		Harmonija	3 m.
		Elementari muzikos teorija	1 m.
		Polifonija	1 m.
		Fortepijonas	4 m.

20. TMU programa įgyvendinama taikant grupinio ir pavienio (individualaus) mokymosi formas. Mokykloje taikomi mokymo proceso organizavimo būdai – kasdienis, savarankiškas ir individualus:

20.1. grupine forma, kasdieniu būdu mokomasi choro, solfedžio, muzikos istorijos, muzikos kūrinių analizės, harmonijos, elementarios muzikos teorijos, polifonijos dalykų;

20.2. paviene (individualia) forma mokomasi fortepijono, solinio dainavimo, balso lavinimo dalykų.

21. Minimalus mokinių skaičius grupėje merginių chore/ansamblyje – 8, maksimalus – 12, kitose grupinėse pamokose – iki 5 mokinių.

22. TMU programai įgyvendinti rekomenduojama mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:

22.1. fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga, vaizdo kamera, mikrofonas;

22.2. grupinių užsiėmimų patalpose – fortepijonas ar pianinas, lenta (interaktyvi lenta, vaizdo projektorius), garso klausymosi įranga, kompiuteris, internetas.

23. Mokytojas, siekdamas atskleisti mokinio individualybę, ugdymo proceso metu taiko įvairias mokymo(si) strategijas ir metodus: informacinius, praktinius, kūrybinius, demonstravimo, integruoto ugdymo, aktyviuosius mokymo ir IKT metodus.

V SKYRIUS

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

24. Baigę TMU programą mokiniai:

24.1. bus įgiję chorinio dainavimo vokalinės technikos ir pasirinkto instrumento valdymo pagrindus;

24.2. įsisavins lietuvių liaudies, lietuvių ir užsienio kompozitorių originalių chorinių, vokaliųjų ir instrumentinių kūrinių repertuarą;

24.3. suvoks ir gebės kūrybiškai perteikti savo emocijas atlikdami įvairių epochų, stilių, žanrų meniškai vertingus chorinius, vokaliuosius ir instrumentinius kūrinius;

24.4. bus sukaupę individualios ir kolektyvinės muzikinės raiškos scenoje patirties;

24.5. demonstruos pozityvias kultūrinės ir gyvenimiškas nuostatas, įgytas kompetencijas.

25. Mokinių pasiekimai vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2022 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. V-42. Vertinant atsižvelgiama į kiekvienos moksleivės individualią brandą, galimybes, padarytą asmeninę pažangą. Vertinimui pasitelkiami iš anksto su mokiniais aptarti, visiems (mokytojui, mokiniui, jo tėvams, globėjams, rūpintojams) aiškūs ir korektiškai taikomi vertinimo kriterijai, skatinamas įsivertinimas.

26. Mokantis papildomai pagal pasirinktą kryptį atitinkamus dalykus, kurių tikslai pasirengti muzikos mokykliniam brandos/muzikologijos egzaminui, kiekvienos temos pabaigoje ir kiekvieno pusmečio gale taikomas apibendrinamasis vertinimas, kuriuo siekiama kelti mokinių mokymosi motyvaciją, pasitikėjimą savo jėgomis, ugdyti atsakomybę už mokymosi rezultatus. Taikoma įgytų gebėjimų patikrinimo forma – baigiamasis egzaminas.
